

FULLA AGRÍCOLA

GENER 1923

NÚM. 1

EN COMENÇAR DE COOPERATIVISME

Any nou, vida nova, diu l'adagi. I EL VILANOVÍ entenent per nova una vida millor—sens arrepenir-se gens ni mica de la que ha dut fins ara—vol fer que dins de ses pàgines hi hagi seccions especialitzades de les diverses disciplines de l'humana activitat, a fi d'aplegar periòdicament i donar a llum conjuntament els diversos comentaris sobre determinats ordres d'idees, facilitant al llegidor la coneixença de les matèries amb una major amplitud i periodicitat que altrement no és possible.

Obeïnt a n'aquest plà, apareix avui «Fulla agrícola» com a començament d'aquestes publicacions periòdiques especialitzades, la qual sortirà en cada darrer nombre de mes.

No pretenem sentar càtedra de doctes. Direm, però, tot ço que científicament creguem o pràcticament ens convenci, sempre amb tota llealtat i consciència.

Parlarem d'agricultura i ramaderia, d'hortes i de jardins. No podrem dir gaires coses d'un plegat per que no disposem de molt espai, però les direm una darrera l'altre sense interrupció, procurant escriure de temes ben interessants i si es pot d'actualitat, millor. Hem recaptat i aconseguit la col·laboració de firmes que representen una valor positiva en l'agricultura catalana.

No més demanem que tu, llegidor, acullis benèvol el nostre esforç i ens ajudis com te sia possible per l'agricultura i per son esplendor.

Aquestes són les nostres paraules EN COMENÇAR.

L'esperit cooperatiu creix i es generalitza a Catalunya d'una manera consoladora. Fins en els pobles més apartats dels grans centres comarcals, on les idees i els corrents d'opinió hi arriben a través de mils obstacles que en tergiversen l'original sentor, sorgeixen Sindicats agrícoles i fàbriques cooperatives de tota mena.

S'ha dit i s'ha tornat a dir que l'individualisme que constantment s'atribueix al nostre poble, era l'obstacle més formidable on havia de topar tota organització cooperativa i res més fals que això, car un poble que sent materialment la necessitat de pertànyer a un partit polític o altre i que forma Casinos i Casals (almenys dos) en cada poble i vila, no pot titllar-se'l de particularista.

Precisament a Catalunya dona bo de veure i encoratja els amics, els innombrables cellers cooperatius i molins d'oli i farineres i fassines i tantes altres manifestacions del cooperativisme. Veritables palaus ha alçat l'esforç col·lectiu, del que en són bella mostra la meravellosa farinera del Sindicat de Cervera, i el grandios i monumental Celler cooperatiu de Pinell de Bray i el d'Espluga, la catedral del vi com algú ha dit, i el de Sorreal i l'admirable i immensa fassina cooperativa del Sindicat vitícola de Martorell entre molts altres exemples que podríem citar.

I no són aquestes soles les manifestacions del cooperativisme, car nosaltres coneixem i admirem, l'esforç heràdic de aquella mitja dotzena de pagesos, més haviat curts de cabals, que s'uneixen i compren una segadora o una batedora i encara una brabant, que tiren els seus propis animals, per a millor ben atendre llurs terres.

Al citar aquest cas, ho fem amb l'esperit de demostrar, que no reïx solsament el que podríem dir-ne sindicalisme oficial, el protegit per lleis i reial ordres i decrets, qui té franquícia de correus i infinites aventatges més, sinó també el cooperativista per sentiment i per necessitat que ha de valer-se de sí mateix per a poguer ésser quelcom de positiu. Això vol dir que quan una col·lectivitat té ganes de treballar juntament i ho fa amb fe i confiança, triomfa invariablement, puix no pot succeir d'altra manera.

Aquí, on tantes mostres tenim de cooperativisme, encara que de diversa índole, que posseïm la primera fassina cooperativa de Catalunya, amb aventatge positiu, és de doldre que no hi hagi encara celler comunal, havent-hi, com hi ha condicions tant favorables a la seva implantació, com per exemple, el gran repartiment de la propietat, doncs de tots és coneguda l'escassetat de grans hisendes.

Temps enrera, bastant de temps enrera, hi hagué una reunió per a tractar de la construcció d'un celler cooperatiu a Vilanova. Des d'aquella data, que sapiguem, no s'ha fet res més a favor d'aquest bell projecte, i ens en dolem vivament, perquè sabem els beneficis que la seva instauració hauria donat als vinyaters vilanovins.

El Cap d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat D. Josep Maria Rendé, en el seu parlament en la referida reunió digué, que, enloc de Catalunya on s'hagués celebrat una reunió preliminar, mai havia deixat d'eixir-ne la construcció del celler cooperatiu.

La seva paraula és autoritzada, i esperem que Vilanova no desmentirà la seva afirmació.

Creiem que no.

EL JARDÍ DE CASA

Estimem a les flors.

Decididament soc sortós. L'encàrrec que'm feren no el canviaria per qui-sap-qué. Heus-aquí la proposta: Tu qui saps d'aquestes coses, tindries d'escriure dels petits jardins d'eixida i dels balcons florits i de les flors que cuiden les belles mans de les nostres dametes gentils. I no he sabut negar-m'hi; perquè m'hi havia de negar si t'enten tota la meua simpatia els jardins anònims on cada planta i cada flor tenen una personalitat definida? I els bells balcons—els nostres bells balcons vilanovins—d'on pengen uns geranis (*Pelargonium peltatum*) de flor rosa o lleugerament morada, i uns estiragarçats morritorts (*Trapæolum majus*) amb ses flors ataronjades no us han captivat mai? Oi mes, el test de la finestra on un claveller ben cuidat per amorosives mans té unes turgents poncelles que la noia enamorada espera i dalera que esclatin en l'ampolla flama roja d'un *Gegant de Nissa* per a regalar al promés, no val que se'n parli un xic?

I en parlarem.

Parlarem del dolç i encantador jardinet casolà, on els rosers i les violetes mai falten, en que tot just començat l'any ja les nades floreixen en un lloc arrecherat i més enllà, una mota de bujacs (*Calendula*) que des de la tardor va abillada amb ses pomposes flors color de carabassa.

I més tard floreixen els violers, vora un lilà (*Shiringa vulgaris*) i tampoc hi falten, amb llurs variades colors les francesilles, els lliris de Sant Antoni (*Lilium canpicum*) i la xeringuilla i les boles de neu.

Cap a l'istiu hi llueixen les Reines Margarides (per mal nom *coronados*) i els Josepets o Zinnies i també qualque dàlia al costat de unes vares de Jessé (*Polianthes tuberosa*) de fina olor.

I més tard els crissantems i altres moltes, sense faltar-hi mai les petites remeieres útils: la menta, la ruda, la sàlvia i la marialluïsa.

Parlarem també dels testos i de la manera de cuidar-los, de la terra que cal omplenar-los i de com s'han d'adobar, de les cèlebres *fulles de saló* (*aspidistra elatior*) invasores dels rebedors dels pisos i de la esparraguera plumosa de la tauleta de centre.

Direm a més les cures que calen per a desenrotllar-se bé gardènies i hortensies i camèlies.

I com que hem promés dir moltes coses sortiran cada mes aquestes cròniques que no seran més que una sèrie de petits consells sense saviesa i a l'abast de tots, i el nostre major desig en començar-les, és que per elles vingui en augment l'amor a les flors i a les plantes, signe de civilització.

Les fines mans de nostres llegidores no se'n donaran de menys d'entretenir-se una estona, cada matí, entre ses amigues, les flors, que els tornaran amb excreix les atencions que en rebin.

L'HEREU VELER.

Feines a fer en el mes de Febrer

En aquesta seció de la «Fulla Agrícola» que avui inaugurem, explicarem les sembres i plantacions cada una en son temps convenient i la manera de practicar-les, procurant que sigui a l'alcanç de tot-hom tenir quatre flors que donguin vida a l'habitació sense costar-los-hi cap cèntim.

* * *

En aquest mes cal enllestir, si no s'ha fet ja, la plantació d'arbres i arbustes que perden fulla, perquè la sava comença ja a fer moviment.

Al colgar-los, s'hi posarà al fons del clot fems, cuidant de tallar totes les arrels que estiguin xafades perquè podria previndre'n una podridura de la fusta. Els clots és convenient que siguin oberts d'un quan temps abans per mor de que la terra es meteoritzi.

Es bon temps encara per a reproduir d'estaca els rosers: Talleu branques ben fetes (que no siguin tendres) arran d'on es ramifiquin aquestes, fent-hi una mica de *taló*, i que tinguin de 3 a 5 ulls. Es colgaran fins a la meitat en sorra i en lloc arrecherat i es regaran bé, fent que es conservi certa humitat. Quan per la primavera comencin a brotar i treure arrels es plantaran en terra flonja i ben afemada.

No totes les varietats van bé, però la majoria al segon any ja floreixen abundantament i n'hi ha que al primer i tot.

També poden plantar-se, d'estaca, *lilà*, *marialluïsa*, *xeringuilles* i esqueixos de *claveller*.

És temps de sembrar *Alfàbre-gues*, *Clavells xinesos*, *Crisantems anyals*, *Esperons*, *Centeuries*, *Mar-duix*, *Nemòfila*, *Pensaments*, *Perpetuïnes*, *Pèsols d'olor*, etc., i de plantar *cabeces* de *Amaril·lis*, *Belladona*, *Ceilans*, *Gladiols*, *Lliris blaus*, *Lliris de Sant Antoni*, etc. i *Peonies*.

L'H. V.

NOTA DE MERCATS

VI.—En començat l'any una impressió quelcom esperançadora, més per la significació que pels resultats momentanis es notava, car el comerç francès demanà notes i preus als negociants tarragonins, com trobant possible una represa de quefers.

Més tard, el mercat que semblava animar-se amb el desig d'operar s'ha aquietat de nou. I el negoci d'exportació, retorna a un grau d'encalmament a aquesta hora.

Els preus continuen baixos i per això ens cal continuar a la que salta, sense deixar-nos engolir per la corrent dels reventadors, interessats sempre en sembrar alarmes que ens decidissin a mal vendre.

La nota facilitada per l'Associació de Magatzemistes i explotadors de Barcelona, diu:

Vilanova i Geltrú: negre a 175 pessetes.

Preu per grau i hectòlitre i mercaderia posada al celler del col·liter.

Aquest preu s'ha mantingut tot el mes, com ho comproven les notes facilitades per l'esmentada Associació, dates 30 Desembre i 5, 13 i 20 del corrent Gener.

ESPIGOLANT

Molt a pler nostre retallem de *Agricultura*:

«A Vilanova i Geltrú s'ha constituït una Companyia per a la manipulació dels tartrats, treballant-s'hi avui activament per a l'instal·lació dels laboratoris.

El Consell de la Confederació Agrícola «Unió de Vinyaters de Catalunya» ha celebrat sessió, en la qual, sota la presidència d'En Faustí Simó Amorós, prengué possessió del seu càrrec nostre distingit compatriota intel·ligent propietari-agricultor En Feliu Roig i Ventosa.

Nostra enhorabona.